

Abyrgdarblaðsfori: Jan Müller
Fyrirakssjóti: Krisjan Dahl
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov

Bláblók: Randi Jacobsen - Dagny
Joensen - Tórfim Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jústinus Eldesgaard

Útgevari: P/F Sosialurinn
Úppseting: P/F Sosialurinn
Prent: P/F Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 26
Argjum
Símanúmer: 11829

Postadr.: Postmaga 78
110 Tórshavn
Símanúmer: 14720

Húsaneyðin

Bæði av figgjarstovnum, politikarum og mongum sethúsaeigarum varð danska figgjareftirlitið mestum skrátt úr skinninum, tá tað á sinni ásetti meðalvirði á sethúsum okkara til 500 túsund í Havn og 350 túsund úti um landið.

Tianverri hava alsamt vaksandi tvingilsøslurnar síðan víst, at hetta ikki verður so langt av leið, eftirsum mestum nýggj sethús í góðum standi longu hava fingist fyri nærum hesar pengarnar á uppboðssølu í fútarættinum.

At tað bæði er synd og skomm, at myndugleikar okkara saman við figgjarstovnum ikki fyrr hava gjørt sær greitt, hvussu illa stóð til við veruliga sethúsavirðinum, kunnu vit nú bert harmast um.

Eisini - og ikki minni - at tær loysnir, sum mugu fáast í lag fyri eitt nú dyru húsin frá áttatiárunum og onnur, sum vegna broytt inntøkuviðurskipti snøgt sagt ikki orka meira, bert skulu

íbirtast av uppreistrarkendum trýsti, heldur enn av loysnum, sum figgjarstovnar og myndugleikar skuldu havt rokkið fyri árum síðan.

Løgið kanska, at vit ikki fyrr enn nú hava fingið sethúsaskuldafeløg at tala søk teirra, ið ringast eru fyri. Um tað er okkum íbórið at tala sum minst um egin figgjarviðurskipti og nærum als ikki um skuld, so »skammiligt«, slík kann hava verið hildin at verið, erk anska ikki heilt greitt. Men at meira nú verður talað manna millum um egin peningaviðurskipti, herundir húsaskuldina alla, skulu vit ikki ivast í.

Skuldina minka vit ikki við hesum, men taka avgjört broddin av »skommuni« við ikki at kunna halda lániskyldur okkara - gera hana onkunsvegna kollektiva og lættari at skifta orð um, og skilja tá avtornar, at so nógv fleiri, enn vit hildu, eru í somu støðu.

Hvørjar loysnir hesi feløg hava at leggja afturat nú frama rentubatanum og kanska aftur lækkadum kommunuskattaprosenti, vita vit ikki fyri vist.

Vita tó, at tey ikki lata sær lynda nevndu lættar einsamallar og at evsta endamál teirra er at røkka einum láns- og húsavirði, samsvarandi tí, figgjar eftirlitið ásetti í sambandi við niðurskriving av húsaognum peningastovnanna.

Tað vil so vera, at áhugin hjá teimum, ið lítið ella einki skylda í eitt nú húsum sínum, neyvan er hin sami at finna einhvørja loysn, sum hjá teimum mongu, sum sita við stóru húsaskuldini uttan minsta útlit fyri at kunna greiða hana.

Samanumtikið halda vit tó, at fatanin fyri trupulleikunum hjá hesum seinastu nú er so mikið fræg í fólkinum og eisini millum politikarar okkara, at okkurt verður roynt afturat tí fyrbils frábøðaða rentu- og skattalættanum. Annað kunnu vit ikki loyva okkum, skal alt ikki fara á bláman. Stóri og fyri mong eymspurningurin er bert hvussu og um okkurt líkinda »rættvísi« kann spyrjast burturúr.

Ávtaka vit t.d. húsalánsgrunn-

in og áleggja vit hinum peningastovnunum at greiða hansara skyldur, lata vit húsalánsgrunnin yvirtaka øll húsalán frá hinum peningastovnunum til eithvørt, líknandi tí virði, hesir hava lagt upp fyri í burturleggingum, lækka vit bara skatt og rentur so tað aftur ber til hjá teimum flestu - ella okkurt heilt triðja.

Hvussu víkir og vendir er tørvurin á lætta stóru. Sjálvsagt er tað ymiskt sum hvør einstakur dugir at fara um peningin og harvið hvussu øðrvísi »kundi verið«, varð nýtslan skilabetri. Spekulationir sum hesar hjálpa tó neyv-an nøkrum teirra, sum nú í al-samt størri tali rýma frá húsi og heimi í onnur lond - enn minni peningastovnunum.

Tí má virkast skjótt, fyrst og fremst teimum til frama, sum onga verðsins vón hava um eitt framtíðar heim í Føroyum, harnæst fyri hinum øllum, sum lættliga kunnu fara sama veg, vita tey sær ikki skjótt skilabetri útlit til at greiða sínar skyldur enn higartil.

Útnorður samstarvið:

Føroyar luttaka í fleiri verkætlanum

Játtaðar eru 2,4 milliónir í ár. Hesar skulu nýtast til fimtan verkætlanir og Føroyar luttaka í tiggju av hesum

Útnorðursamstarvið er ein av stovnunum hjá Norðurlandaráðnum. Samstarvið hevur til endamáls at stuðla verkætlanum, sum verða settar í verk í Føroyum, í Íslandi og í Grønlandi. Samstarvið verður stjórnað av eini 6-manna nevnd, har hvørt landið velur 2 limir. Útnorðursamstarvið stuðlar samarbeiði tvørtur um landamørkin, bæði tá talan er um samarbeiði millum virkir, einstaklingar ella almenningar.

Fyri árið 1994 vórðu fald játtaðar kr. 2.425.000,- og nevndin hevur avgjört at stuðla hesum tiltøkum:

Felags fiskastovnar
Samstarvsverkætlan sum fevnir um kanningar og skrásetingar av felags fiskastovnum í norðuratlantiska

havøkinum. Øll trý londini í útnorði eru við í hesi verkætlan. Kr. 350.000.

Artemia og algur
Granskingarverkætlan, ið hevur til endamáls at ala artemia (lítið krabbadýr) og algur at nýta sum byrjunarføður til kalvayngul. Samstarvsætlan millum Ísland og Føroyar. Kr. 250.000.

Brosμφiskarí
Royndarveiða á Suðureysturlandinum eftir brosmu við rúsum. Sakken fólk úr Noregi standa fyri royndarveiðuni. Kr. 200.000.

Fundur um igulkersveiðu
Stuðul til fund í Føroyum um igulker har íslenskir serfrøðingar luttaka. Kr. 30.000.

Ferðavinnusamstarv
Stuðul til Vestnorden Tourist Board, sum játtar pening til ymisk ferðamannatiltøk til frama fyri ferðavinnuna í útnorði. Kr. 400.000.

Fulkubbavinna
Royndarframleiðsla av fullkubbabringum í Norðurgørlandi. Samstarvsverkætlan millum Grønland og Ísland. Kr. 50.000.

Kópálýsi
Stuðul til kanning av kópálýsi fyri at fáa greiða á hvørja ávirkan hetta hevur á fólk. Verkætlanin verður fyriskipað úr Grønlandi. Kr. 120.000.

Hávaskjót og -brók
Royndarframleiðsla úr

hávaskjóti, -livur og -kjøti. Samstarvsverkætlan millum Ísland og Grønland. Kr. 60.000.

Síðsøgulig verkætlan Føroyar-Grønland
Stuðul til innsavning av síðsøguligum heimildum um virksemlu føroyinga í Grønlandi í okkara øld. Innsavningin snýr seg um samrøður, myndir, ljósmyndir og skráseting av teimum síðsøguligu sporum, ið eru eftir virksemlu føroyinga í Grønlandi umleið 1925-1960. Samstarvsverkætlan millum Føroyar og Grønland. Kr. 110.000.

Kunningartilfar um umhvørvishættislig rusk
Verkætlanin fevnir um gerð av kunningartilfari til innsavning av umhvørvishættisligum ruski. Endamálið við verkætlanini er at útvega tilfar til renovatiónsfelagskapir og myndugleikar, so hesir kunnu fara undir upplýsingarátøk. Verkætlanin verður fyriskipað úr Føroyum. Kr. 175.000.

Dátusamskipti í Útnorði
Verkætlan sum fevnir um dátusamskiptiskervi, sum skal kunna nýtast innan skúlaverkíð - frá fólkaskúla

til fróðskaparsetur. Samstarvsverkætlan millum øll trý londini í útnorði. Kr. 200.000.

Sølusamstarv viðv. rækjum
Samstarvsverkætlan millum framleiðarar og seljarar úr Føroyum, Grønlandi, Íslandi og Noregi um samarbeiði og felags marknaðarføring av »kaltvatnsrækjum«. Kr. 130.000.

Fiskivinnubygdir
Verkætlanin fevnir um eina kanning av bygðum í Norðurlondum, sum hava fiskivinnu sum einasta vinnugrundarlag. Ídnaðarbygningar, møguleikar og forðingar verða lýst og greinað

sundur. Verkætlanin verður fyriskipað úr Íslandi. Kr. 70.000.

Landbúnaðargransking
Uppbygging og samskipan av samstarvi millum tey 3 londini í útnorði innan landbúnaðargransking og menning í Útnorði. Verkætlanin verður fyriskipað úr Íslandi. Kr. 80.000.

Royndir við neytasløgum
Verkætlanin snýr seg um fódurroyndir, har samanberingar verða gjørdar millum tað íslenska neytaslagið og tað størri føroyska við atliti til kostnaðarstøði. Samstarvsverkætlan millum Føroyar og Ísland. Kr. 200.000.

VW Passat

Árg. 85, nýsýnaður, góð dekk og í góðum standi - til sølu.

Tlf. 71249

Amnesty International

Skrivstovan í Vágabotni er opin mánadag, týsdag og friggjadag kl. 10-16. Tlf. 15816.